

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉRTESÍTŐ

AZ AGRÁRMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

6. Szám	Tárgy	Oldal
	Közlemény	
	Az Országos Főállatorvos 2/2018. számú határozata -----	170

Közlemények

Az Országos Főállatorvos 2/2018. számú határozata

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése és 52. § (3) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése, valamint az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 4. § (4) bekezdésében foglaltak alapján, élelmiszerlánc-felügyeleti jogkörömben eljárva, az élelmiszerlánc valamennyi érintett szereplőjére kiterjedő hatállyal, meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

Az afrikai sertéspestis (továbbiakban: ASP) megelőzésére és korai felismerésére, vonatkozó intézkedések hatékonyságának növelése érdekében a Földművelésügyi Értesítő LXVIII. évfolyamának 4. számában megjelent 1/2018. számú határozatomat visszavonom és az ASP járványügyi felmérő (surveillance) program keretében az alábbiakat rendelem el:

1. Az ASP hazai megállapításával, illetve behurcolásával kapcsolatos kockázat alapján az ASP-vel fertőzött, az ASP szempontjából magas kockázatú, közepes kockázatú és alacsony kockázatú területeket kell megkülönböztetni. E területeket az 1. melléklet tartalmazza.

2. A kockázati kategóriára tekintet nélkül **az egész országban** be kell tartani a következőket:

2.1. A vadászatra jogosultak az Éltv.-ben foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az ország egész területén kötelesek írásban bejelenteni - az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal (továbbiakban: megyei kormányhivatal) által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

2.2. Az 2.1. pontban leírt bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadászatra jogosult területén vadászatot folytató minden természetes személy (továbbiakban: vadász) az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

2.3. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett vaddisznó hulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a *2. mellékletben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A mintavétel végrehajtásáért elhullott vaddisznónként nettó 10.000 Ft állami kártalanítás illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró illetékes járási hivatal (továbbiakban: járási hivatal) teljesítés igazolása alapján. A járási hivatal akkor

állíthatja ki a teljesítésigazolást, ha a mintavevő a *3. mellékletben* meghatározott minimális adattartalmú mintaazonosító lapot – és ha az aktív közreműködésre kötelezett állatorvos az Állategészségügyi Szabályzatban előírt állatorvosi kísérő iratot (megrendelőt) is – hiánytalanul kitöltötte és aláírta, valamint annak/azoknak egy példányt megküldte a járási főállatorvosnak, továbbá a minta megérkezett a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságához (a továbbiakban: NÉBIH ÁDI). A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg. Nem jár azonban állami kártalanítás, ha mintavevő

- nem a *2. melléklet 2-3. pontjában* leírt szervet/szerveket vette le,
- a mintaazonosító lapot és a megrendelőt (kísérő iratot) hiányosan töltötte ki, illetve ha az aktív közreműködésre kötelezett nem állatorvos és nem adta le a mintát a kísérő irat (megrendelő) kitöltésre jogosult állatorvosnak.

2.4. A vadászati évet követően az illetékes megyei kormányhivatalnak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma meggyezik-e. Ha a két adat között 10 %-ot meghaladó eltérés mutatkozik akkor az illetékes kormányhivatal köteles kivizsgálni annak okát. Mulasztás esetén a 8. pont az irányadó.

2.5. Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében azt tapasztalja, hogy a vaddisznó mozgása a megszokottól eltérő, bizonytalan, vagy az bágyadtnak tűnik, illetve az állat kifejezetten senyvesnek látszik, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket vagy egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak. A továbbiakban a vadásznak a járási hivatal utasításának megfelelően kell eljárnia.

2.6. Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a járási hivatal utasításának megfelelően kell eljárnia.

2.7. A sertésstartóknak az Éltv.-ben foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a járási hivatalnak is jelentést tehet a megadott határidőn belül.

2.8. Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie az illetékes járási hivatalnak. A járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor az ASP elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor az illetékes járási hivatalnak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a NÉBIH ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a *2. mellékletben* meghatározottak szerint kell eljárni.

2.9. Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40 °C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a NÉBIH ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. *mellékletben* meghatározottak szerint kell eljárni.

A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

2.10. Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a járási hivatalnak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

2.11. Ha a 2.10. pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül az illetékes járási főállatorvos, akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. *mellékletben* meghatározottak szerint kell eljárni.

2.12. Az ország egész területén a járási hivatalok minden évben legkésőbb március 31-ig kötelesek besorolni az alábbi kategóriákba az illetékességi területükön tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál a 41/1997. (V.28.) FM rendelet (a továbbiakban: ÁSZ) mellékleteként kiadott Állategészségügyi Szabályzat 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.

2.13. A 2.12. pontban említett mindhárom kategória esetében az illetékes járási hivatalnak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni. Az ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeken tartott sertésállományok esetében a kockázati kategóriára előírtak szerint kell eljárni. Az ASP szempontjából alacsony kockázatú területen az érintett állattartók figyelmét írásban kell felhívni arra, hogy az ÁSZ rendelkezései alapján olyan állattenyésztési, állattartási technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok fertőzésmentes, egészséges környezetben való tartását, éppen ezért kiemelt figyelmet kell fordítani az általános járványvédelmi intézkedések betartására és meg kell akadályozni a vadállománnyal való esetleges érintkezést. Ennek megfelelően - ha az ASP-vel kapcsolatos járványügyi helyzet azt indokolja - az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elrendelheti, hogy a kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más módszert kell alkalmazni, ami kizárja a házi sertések és vaddisznók érintkezését.

2.14. Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében az illetékes járási hivatalnak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl ország valamennyi sertéstartójának be kell tartania a *4. melléklet* I. fejezetében foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az illetékes járási hivatalnak minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül fel kell számolni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

2.15. A megyei kormányhivatalnak fel kell mérnie az illetékességi területén szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatóknál képződő élelmiszerhulladék (moslék) kezelésével kapcsolatos kockázatokat. Az olyan vállalkozások esetében, amelyek rendszeresen fogadnak az ASP-vel fertőzött országokból származó vendégeket az élelmiszerhulladék kezelés gyakorlatát legkésőbb 2018. szeptember 30-ig ellenőrizni kell.

2.16. Az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utak és főutak mentén, vonat- és buszpályaudvarokon, kamionparkolóknál összegyűjtött hulladék tartalmazhat a nemzetközi viszonylatban működő közlekedési eszközről származó élelmiszerhulladékot, amely a 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikk f) pontja alapján 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék. Ezért a pályaudvarok, parkolók és pihenőhelyek üzemeltetőinek az ország egész területén a hulladékok kezelése során be kell tartaniuk 1069/2009/EK rendelet 12. cikkének a nemzetközi viszonylatban működő közlekedési eszközről származó élelmiszerhulladékok ártalmatlanításra vonatkozó rendelkezését is.

3. Az ország ASP szempontjából **magas kockázatú területein** szabadon élő vagy zárt körülmények között tartott vaddisznó állomány, továbbá az ezen a területen tartott házisertések esetében az egész országra vonatkozó intézkedéseken felül a következőket is be kell tartani:

3.1. Az ASP szempontjából magas kockázatú területen az elhullott vaddisznók ártalmatlanítása során az *5. mellékletben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. Az Éltv szerint a hulla ártalmatlanítás céljából aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek vagy a vadászatra jogosultnak az ártalmatlanítás végrehajtásáért nettó 23.250 Ft állami kártalanítás jár elhullott vaddisznónként a járási főállatorvos teljesítés igazolása alapján. Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést. Az elhullott vaddisznók és az egyéni vadászból származó zsigerek ártalmatlanítására szolgáló gödör létesítésre az Éltv. szerint aktív közreműködésre kötelezett vadászatra jogosult a létesítésre vonatkozó számla erejéig jogosult az állami kártalanításra. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

3.2. A megerősített passzív surveillance keretében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók testét is az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell ártalmatlanítani. Az ártalmatlanításért akkor jár az állami kártalanítás, ha az azt végző személy Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezése megtörtént.

3.3. A magas kockázatú területen az elhullott vaddisznókat a *6. mellékletben* foglalt részletes szabályoknak megfelelően szervezeten kell keresni. A feladat elvégzésért óránként nettó 1.000 Ft állami kártalanítás jár, ha az aktív közreműködésre kötelezett a *6. melléklet* 6. pontja szerinti kimutatást határidőre leadta. Az elhullott vaddisznók szervezett kereséséért területegységenként egy aktív

közreműködésre kötelezett személy október 1. és április 30. között havonta legfeljebb 30 óra után, míg május 1. és szeptember 30. között 60 óra után kaphat állami kártalanítást. Ezen felül az aktív közreműködésre kötelezettet minden általa megtalált és jelentett elhullott vaddisznó után nettó 15.500 Ft állami kártalanítás illeti meg, amennyiben a hullát a mintavételre kijelölt személy meg is találja.

3.4. A magas kockázatú területen szabadtéri vaddisznó társas vadászatot csak a megyei főállatorvos egyedi engedélye alapján lehet tartani. A megyei főállatorvos az engedélyt akkor adja meg, ha azt a vadászatra jogosult írásban kéri és a határozat *7. mellékletében* foglalt, a vaddisznó társas vadászatra vonatkozó járványügyi követelmények maradéktalanul teljesülnek. Az engedély kiadásához a területileg illetékes tájegységi fővadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával - a megyei főállatorvos által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több társasvadászatra megtartására is engedélyt kérhet, de ilyenkor a *7. melléklet* 1.1. pontjában foglalt adatokat minden tervezett társas vadászatra külön-külön meg kell adni és az időközben esetleg bekövetkezett változásokról a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával írásos tájékoztatást kell adni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a társas vadászatok időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a megyei főállatorvosnak az illetékes tájegységi fővadászt kell felkérnie. Vadaskertben tartott vaddisznó társas vadászat, továbbá egyéb nagyvad fajok társas vadászata előzetes állategészségügyi engedély nélkül szervezhető, megtartható.

3.5. A magas kockázatú területen kilőtt valamennyi vaddisznó teste, vagy annak bármely része csak a NÉBIH ÁDI által a véralvadékból elvégzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményének kézhezvételét követően használható fel. A vadászok részére trófea is csak negatív eredményt szolgáltatató állatból adható ki. Ha az eredmény nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a testeket, amelyekkel érintkezhetett el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár. Az állami kártalanítás alapja a kilőtt egyed zsigerek nélküli becsült tömegének és a 2016/2017. vadászati évi országos kilogrammonkénti átvételi ár átlagának szorzata, az 1 év alatti egyedek esetében az így kiszámított összeg duplája jár. A tárolót a kitérés után takarítani és fertőtleníteni kell.

A virológiai vizsgálat céljára a vadászatra jogosult megbízottjának az *2.* illetve a *8. mellékletben* foglaltaknak megfelelően véralvadékot (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandula mintát kell vennie. A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni. A mintavevőnek a mintaazonosító lap hiánytalan és pontos kitöltésére fokozott figyelmet kell fordítani. A kilövés helyét vagy földrajzi koordináta (GPS) feltüntetésével kell megadni, vagy ha ezt megbízhatóan nem tudják meghatározni a mintavételkor, akkor úgy kell a helyet megjelölni, hogy szükség esetén ez pótolható legyen.

3.6. Az ASP szempontjából magas kockázatú területen található vadászatra jogosultaknak a vadászat során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés vagy a mintaátvétel napja hétfőre vagy ünnepnapra esik-e. A megyei kormányhivatal köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a megyei kormányhivatalnak intézkednie, hogy minden érintett járási hivatal rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kíséző irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról minden nap a NÉBIH gondoskodik.

3.7. A virológia vizsgálat negatív eredményének megérkezését megelőzően a magas kockázatú területen kilőtt vaddisznók teste a vadászterületet nem hagyhatja el, a felhasználás nélkül ártalmatlanításra kerülő testek kivételével. A testeket NÉBIH által biztosított vagy a vadászatra jogosult által beszerzett vadhűtőben, illetve a vadászterületen található, az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről szóló 43/2011. (V. 26.) VM rendelet alapján korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtőben függesztve kell tárolni a laboratóriumi vizsgálati eredmény megérkezéséig. A testek a tárolás során egymással nem érintkezhetnek. Ha a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben előírt, a vadászatra jogosult által üzemeltetett vadbegyűjtőre vonatkozó feltételek nem teljesülnek, akkor a rendeletben foglaltakkal összhangban a vadászatra jogosult a vadhűtőben tárolt testeket a negatív virológia eredmény megérkezést követően csak közvetlenül vadfeldolgozónak vagy a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak megfelelő vadbegyűjtőnek adhatja át, illetve értékesítheti. Ezen felül a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben foglaltak szerint a vadhűtőben tárolt testeket magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó felhasználhatja, illetve a vadászjeggyel rendelkező elejtőnek átadhatja, eladhatja.

Ha a vadászatra jogosult nem rendelkezik vadhűtővel, illetve a területén nincs korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtő, akkor a fentiekől eltérően a járási főállatorvos engedélyével a vadászatra jogosult felhasználásra szánt testeket csorgásmentes járművön – már a negatív virológiai eredmény megérkezése előtt - elszállíthatja egy a vadászterületen kívül, de még a magas kockázatú területen belül található és a magas kockázatú terület elhagyása nélkül elérhető, 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak megfelelő vadbegyűjtőbe. A szállítás során úgy kell eljárni, hogy a testek egymást ne szennyezzék. Törekedni kell a függesztve szállításra. A szállító járműveket és a szállításban közreműködő személyeket fertőtleníteni kell. A vadászatra jogosultnak, illetve a vadbegyűjtő üzemeltetőjének nyilvántartást kell vezetnie a tárolt egyedek nagyvadazonosítójáról, a betárolás idejéről, a laboreredményről, az eredményközlő számáról és a kitárolás idejéről. A járási főállatorvos által kijelölt hatósági állatorvosnak a nyilvántartást legalább havonta ellenőriznie kell és ezt aláírásával dokumentálnia.

A megyei főállatorvos külön kérelemre engedélyezheti, hogy a szomszédos vadászatra jogosultak egy vadhűtőt közösen üzemeltessenek, ha a vadászati évben kilőtt vaddisznók alacsony száma ezt indokolja.

3.8. Az ASP szempontjából magas kockázatú területen a kilőtt vaddisznók zsigereit a vadászatra jogosultaknak össze kell gyűjteniük állati eredetű melléktermék feldolgozóban, illetve - ha az állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítás akadályba ütközik - a vadászatra jogosult által az elhullott vaddisznók ártalmatlanítására létesített gödörben való ártalmatlanítás céljából. A zsigerek ártalmatlanítása csak kivételesen történhet helyszíni elásással. A gödörben történő elhelyezés vagy az elásás esetén az érintett területet az ASP vírusával szemben hatékony fertőtlenítő szerrel le kell locsolni. A társas vadászat során kilőtt vaddisznók zsigereit a 7. melléklet 1.8. pontja szerinti, erre kijelölt helyen lehet végezni. Ha a testet közfogyasztásra szánják, akkor egyéni vadászat esetén is a kijelölt helyen kell végezni a zsigereit.

3.9. Az ASP megelőzése érdekében a magas kockázatú területen a vaddisznó állomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából az illetékes járási hivatalnak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület magas kockázatú területté nyilvánítását követő 15 napon belül. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által az előző vadászati évre jóváhagyott éves tervben a kocákra vonatkozó darabszám 30 %-ának megfelelő számú koca és malacokra vonatkozó darabszám 25 %-ának megfelelő számú egy év alatti vaddisznó (a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 27. § (4) bekezdése szerinti malac, illetve 30 kg alatti zsigereit testtömeg alatti süldő) diagnosztikai célú kilövését kell elrendelni minden vadászati évben. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben. Ezekbe a számokba a vadászatok során a vadászati hatóság által jóváhagyott éves terv szerint kilőtt egyedek nem tartoznak

bele. A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre.

3.10. A 3.9. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba. Minden kilőtt egyedből a 8. melléklet szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a diagnosztikai célból kilőtt egyedek után nettó 5.000 Ft állami kártalanítás jár. Ezen felül minden szabályos mintavételért nettó 3.100 Ft állami kártalanítás illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet. Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult. Ez utóbbi esetben a kártalanítási eljárás során a 9. mellékletben szereplő, az Országos Magyar Vadászkamara javaslata alapján meghatározott értékeket kell alkalmazni.

3.11. A 3.9. és 3.10. pont alapján diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a NÉBIH ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie, hogy „*az a mindenkor hatályos OFÁ határozat szerint kilőtt egészséges vaddisznó*”.

3.12. Minden olyan megyei kormányhivatal vadászati hatóságának, amelynek illetékességi területén magas kockázatú terület található, fel kell mérnie a vaddisznó állomány vadbefogók alkalmazásával történő gyérítésének lehetőségeit és annak várható költségeit. A felmérésben arra is ki kell térni, hogy mennyi vaddisznó befogása várható egy vadászati évben. A felmérést el kell készíteni és az országos főállatorvosnak megküldeni.

3.13. A magas kockázatú területeken a szabadon élő vaddisznók állomány fenntartás céljából történő takarmányozása tilos, a vaddisznók etetése csak vadászati célból engedélyezett. A vadászati célra használt takarmány mennyisége havonta nem haladhatja meg a 10 kg/km² mennyiséget, de ez a mennyiségi korlátozás a határozat 3.12. pontjával összhangban – a vaddisznó állomány gyérítése érdekében – létesített vadbefogók közvetlen környezetére nem vonatkozik. Nagyobb erdőtömbök esetében, ha az állomány gyérítés érdekében az szükséges - a megyei vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatára - a megyei főállatorvos 30 napnál nem hosszabb időtartamra a vaddisznók vadászati célú etetésre a 10 kg/km² mennyiségnél több takarmány felhasználást is engedélyezheti. A megyei kormányhivatalnak ki kell dolgoznia e rendelkezés ellenőrzésére vonatkozó eljárást.

3.14. A magas kockázatú területen minden vaddisznót, vaddisznót is tartó vadaskertet és vadfarmot kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más az illetékes megyei főállatorvos által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni.

3.15. Élő vaddisznót a magas kockázatú területen kívülre tilos szállítani. A magas kockázatú területen belül is csak a járási hivatal engedélyével szabad élő vaddisznót szállítani. A járási hivatal az engedélyt akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 5 %-os előfordulás és 95 %-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. Az olyan vadaskert vagy vadfarm állományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

3.16. A megyei kormányhivatal köteles gondoskodni arról, hogy a magas kockázatú területen minden vaddisznót tartó, vaddisznót is tartó vadaskertben és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélküli kell löni, illetve fel kell számolni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

3.17. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen minden vadászatra jogosult, az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és vadászatra jogosultakra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából, vadászati évente legalább egyszer ellenőrzésre kerüljön.

3.18. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A mintavétel végrehatásáért sertésenként nettó 2.100 Ft, plusz a gépjárműfutas költsége illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet állami kártalanításként a járási hivatal teljesítés igazolása alapján. A járási hivatal akkor állíthatja ki a teljesítésigazolást, ha a szolgáltató állatorvos a mintakísérő iratot hiánytalanul kitöltötte, aláírta és a minta vizsgálatra alkalmas módon érkezett meg a NÉBIH ÁDI-hoz. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

3.19. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a NÉBIH ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az az ASP-re gyanús vagy – összhangban 2.9 ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telepet ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

3.20. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen található valamennyi sertéstelepet állatorvos keressen fel a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, járványügyi felülvizsgálat és/vagy az állattartók járványügyi tájékoztatása céljából. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat végrehatásáért sertésállományonként nettó 2.100 Ft, plusz a gépjárműfutas költsége illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet állami kártalanításként a járási hivatal teljesítés igazolása alapján. A járási hivatal akkor állíthatja ki a teljesítésigazolást, ha a szolgáltató állatorvos írásban jelentést tett a megyei főállatorvos által meghatározott szempontoknak megfelelően. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

3.21. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy - 2019-től kezdve - minden naptári év első félévében a magas kockázatú területen található minden sertéstelepet állatorvos látogasson meg, annak nyomon követése céljából, hogy volt-e elhullás a sertéstelepen, és ha igen, akkor azt bejelentette-e az állattartó. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok, vagy más erre a feladatra kijelölt személy Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével

kell megoldani. A feladat végrehatásáért sertésállományonként nettó 2.100 Ft, plusz a gépjárműfutás költsége illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet állami kártalanításként a járási hivatal teljesítés igazolása alapján. A járási hivatal akkor állíthatja ki a teljesítésigazolást, ha a szolgáltató állatorvos írásban jelentést tett a megyei kormányhivatal által meghatározott szempontoknak megfelelően. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

3.22. A magas kockázatú területen tartott sertésállományok esetében a kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más az illetékes megyei főállatorvos által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírás határidőre nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

3.23. Figyelemmel a betegség behurcolásának fokozott kockázatára a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertéstelepek esetében a megyei kormányhivatalnak kell - az Éltv. és az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

3.24. Azon területek esetében, amelyek jelen határozat kiadása előtt nem tartoztak a magas kockázatú kategóriába

- a) a 3.1-3.4. és 3.23. pontokban foglalt előírásoknak legkésőbb a határozat közlésétől számított 15. napot követően,
 - b) a 3.5-3.8., 3.12-3.13., 3.16. és a 3.18-3.20. pontokban szereplő rendelkezéseknek legkésőbb a határozat közlésétől számított 30. napot követően,
 - c) a 3.20. pontban szereplő rendelkezésnek legkésőbb a határozat közlésétől számított 60 napon belül,
 - d) a 3.14. és a 3.22. pontokban szereplő rendelkezéseknek legkésőbb a határozat közlésétől számított 90. napon belül
- kell megfelelni.

4. Az ország ASP szempontjából **közepes kockázatú területein** szabadon élő vagy zárt körülmények között tartott vaddisznó állomány, továbbá az ezen a területen tartott házisertések esetében az egész országra vonatkozó intézkedéseken felül következőket is be kell tartani:

4.1. Az ASP szempontjából közepes kockázatú területen a határozat közlésétől számított 15. napot követően az elhullott vaddisznókat 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell ártalmatlanítani, de szükség esetén az 5. *melléklet* 1-5. pontja szerint is el lehet járni. Az utóbbi esetben Éltv. szerint a hulla ártalmatlanítása céljából aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek vagy a vadászatra jogosultnak az ártalmatlanítás végrehajtásáért nettó 23.250 Ft állami kártalanítás jár elhullott vaddisznóként a járási főállatorvos teljesítés igazolása alapján. Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést. Az elhullott vaddisznók és ártalmatlanítására szolgáló gödör létesítése esetén az Éltv. szerint aktív közreműködésre kötelezett vadászatra jogosult a létesítésre vonatkozó számla erejéig jogosult az állami kártalanításra. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

4.2. A megerősített passzív surveillance keretében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók testét is az elhullott vaddisznókra vonatkozó szabályok szerint kell ártalmatlanítani.

4.3. A közepes kockázatú területen a határozat közlésétől számított 15. napot követően az elhullott vaddisznókat a vadászatra jogosultaknak vagy az általuk javasolt természetes személyeknek az Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezés alapján szervezeten és rendszeresen kell keresniük. A 6. melléklet 1-2. pontjaiban foglaltakat ebben az esetben is be kell tartani. Az e feladatra aktív közreműködésre kötelezettet minden általa megtalált és jelentett elhullott vaddisznó után nettó 15.500 Ft állami kártalanítás illeti meg, amennyiben a hullát a mintavételre kijelölt személy meg is találja.

4.4. A határozat közlésétől számított 30. napot követően a közepes kockázatú területen a célzott surveillance keretében valamennyi vadászat során kilőtt egészséges vaddisznóból a vadászatra jogosult megbízottjának véralvadékat (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandula mintát kell vennie összhangban az 2. és a 8. mellékletekben foglaltakkal. A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni. A mintavevőnek a mintaazonosító lap hiánytalan és pontos kitöltésére fokozott figyelmet kell fordítani. A kilövés helyét vagy földrajzi koordináta (GPS) feltüntetésével kell megadni, vagy ha ezt megbízhatóan nem tudják meghatározni a mintavételkor, akkor úgy kell a helyet megjelölni, hogy szükség esetén ez pótolható legyen.

4.5. Az ASP szempontjából közepes kockázatú területen található vadászatra jogosultak megbízottjának a vadászat során kilőtt vaddisznókból vett mintákat az illetékes megyei kormányhivatal által meghatározottak szerint kell leadnia a kitöltött, 3. mellékletben meghatározott mintaazonosító lappal együtt. A megyei kormányhivatal köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden hétköznap 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a megyei kormányhivatalnak intézkednie kell annak érdekében, hogy minden érintett élelmiszerlánc-felügyeleti szervként eljáró járási hivatal rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A mintavétellel, illetve a mintákkal kapcsolatos dokumentációval kapcsolatos további szabályokat a 8. melléklet tartalmazza. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról a NÉBIH gondoskodik.

4.6. A közepes kockázatú területen vadászat során kilőtt vaddisznók esetében a testek felhasználásával nem kell megvárni a virológiai vizsgálat eredményét. Ezekből a mintákból a NÉBIH ÁDI a járványügyi helyzet függvényében, kockázat elemzés során meghatározott elvek alapján végez virológiai (PCR) vizsgálatot. Ha a vizsgálat eredménye valamely esetben nem ad negatív eredményt, akkor a testet vagy a belőle készült termékeket fel kell kutatni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell.

4.7. Az ASP megelőzése érdekében a közepes kockázatú területen a vaddisznó állomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából az illetékes járási hivatalnak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület közepes kockázatú területté nyilvánítását követő 15 napon belül. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által az előző vadászati évre jóváhagyott éves tervben a kocákra vonatkozó darabszám 30 %-ának megfelelő számú koca és malacokra vonatkozó darabszám 25 %-ának megfelelő számú egy év alatti vaddisznó (a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 27. § (4) bekezdése szerinti malac, illetve 30 kg alatti zsigerelt testtömeg alatti süldő) diagnosztikai célú kilövését kell elrendelni minden vadászati évben. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben. Ezekbe a számokba a vadászatok során a vadászati hatóság által jóváhagyott éves terv szerint kilőtt egyedek nem tartoznak bele. A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni.

Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre.

4.8. A 4.7. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba. Minden kilőtt egyedből a 8. melléklet szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a diagnosztikai célból kilőtt egyedek után nettó 5.000 Ft állami kártalanítás jár. Ezen felül minden szabályos mintavételért nettó 3.100 Ft állami kártalanítás illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet. Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult. Ez utóbbi esetben a kártalanítási eljárás során a 9. mellékletben szereplő, az Országos Magyar Vadászkamara javaslata alapján meghatározott értékeket kell alkalmazni.

4.9. A 4.7. és 4.8. pont alapján diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a NÉBIH ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez.

4.10. Minden olyan megyei kormányhivatal vadászati hatóságának, amelynek az illetékességi területén közepes kockázatú terület található, fel kell mérnie a vaddisznó állomány vadbefogók alkalmazásával történő gyérítésének lehetőségeit és annak várható költségeit. A felmérésben arra is ki kell térni, hogy mennyi vaddisznó befogása várható egy vadászati évben. A felmérést el kell készíteni és az országos főállatorvosnak megküldeni.

4.11. A közepes kockázatú területen minden vaddisznót, vaddisznót is vadaskertet és vadfarmot kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más módszert kell alkalmazni, ami kizárja a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni.

4.12. Élő vaddisznót a közepes kockázatú területen kívülre tilos szállítani. A közepes kockázatú területen belül is csak a járási hivatal engedélyével szabad élő vaddisznót szállítani. A járási hivatal az engedélyt, akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 10 %-os előfordulás és 95 %-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. Az olyan vadaskert vagy vadfarm állományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

4.13. A megyei kormányhivatal köteles gondoskodni arról, hogy a közepes kockázatú területen minden vadaskertben és vadfarmon a határozat kiadástól számított 30 napon belül ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

4.14. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett házisertésekből járásonként havonta legalább kettő, két hónaposnál idősebb sertés hullája esetében történjen mintavétel és mintaküldés a NÉBIH ÁDI-ba az ASP kizárására, illetve megállapítására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A mintavétel végrehatásáért sertésenként nettó 2.100 Ft, plusz a gépjárműfutas költsége illeti meg az aktív közreműködésre kötelezettet állami kártalanításként a járási

hivatal teljesítés igazolása alapján. A járási hivatal akkor állíthatja ki a teljesítésigazolást, ha a szolgáltató állatorvos a mintakísérő iratot hiánytalanul kitöltötte, aláírta és a minta vizsgálatra alkalmas módon érkezett meg a NÉBIH ÁDI-hoz. A kifizetés rendjét az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet, illetve a vonatkozó pénzügyi rendelkezések határozzák meg.

4.15. A megyei kormányhivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében havonta legalább egy, két hónaposnál idősebb elhullott sertésből mintavétel és a NÉBIH ÁDI-ba virológiai vizsgálat céljából mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha az adott hónapban volt ebben a korcsoportban elhullás a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az az ASP-re gyanús vagy – összhangban 2.9 ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telep ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

4.16. A közepes kockázatú területen tartott sertésállományok esetében a kültéri házi sertéstartás helyét kettős kerítéssel kell körülvenni a vadállománnyal való érintkezés megakadályozása érdekében, vagy olyan más módszert kell alkalmazni, ami kizárja a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírás határidőre nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

4.17. Azon területek esetében, amelyek jelen határozat kiadása előtt nem tartoztak a közepes kockázatú kategóriába

- a) a 4.10 pontban foglalt előírásoknak legkésőbb a határozat közlésétől számított 30. napot követően
 - b), a 4.11. és a 4. 16. pontokban foglalt előírásoknak legkésőbb a határozat közlésétől számított 90. napon belül
- kell megfelelni

5. Az ország ASP szempontjából **alacsony kockázatú területein** szabadon élő vagy zárt körülmények között tartott vaddisznó állományok esetében az egész országra vonatkozó intézkedéseken felül be kell tartani a következőket is:

5.1. Élő vaddisznót az alacsony kockázatú területről a közepes vagy a magas kockázatú területre szállítani tilos, illetve ezekről a területekről tilos az alacsony kockázatú területre élő vaddisznót szállítani. Az olyan vadaskert vagy vadfarm állományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

5.2. A megyei kormányhivatal köteles gondoskodni arról, hogy az alacsony kockázatú területen minden vadaskertben és vadfarmon a határozat kiadástól számított 60 napon belül ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélküli kell löni, illetve fel kell számolni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat szándékosan megszegték.

5.3. Az alacsony kockázatú területen vadászat során kilőtt egészséges vaddisznók esetében 2018. február 28-án be kell fejezni az ASP és a klasszikus sertéspestis (KSP) célzott surveillance programot. Ezen időpont után az alacsony kockázatú területen vadászat során kilőtt vaddisznók esetében a NÉBIH ÁDI nem végez vizsgálatot. Az elhullott vaddisznókból és a megszokottól eltérően, bizonytalan mozgó, bágyadtnak tűnő, illetve a kifejezetten senyvesnek látszó vaddisznók esetén az alacsony kockázatú területen is tovább kell folytatni a vizsgálatokat összhangban a 2.3. és 2.5-2.6. pontokban foglaltakkal.

6. A NÉBIH-nek és a megyei kormányhivataloknak gondoskodniuk kell a sertéstartók, vadászatra jogosultak, vadászok, állatorvosok és az élelmiszerlánc egyéb szereplőinek az ASP-re vonatkozó folyamatos és naprakész tájékoztatásáról.
7. A NÉBIH az e határozatban foglaltak országosan egységes végrehajtása érdekében szakmai útmutatót adhat ki.
8. Amennyiben az állattartó, a vadászatra jogosult vagy az aktív közreműködésre kötelezett a fentiekben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bírságot szab ki, vagy egyéb intézkedést foganatosít.
9. E határozat közzétételével egyidejűleg az ÉFHÁT/1-20/2017 számú utasítással kiadott, afrikai sertéspestis (ASP) surveillance (monitoring) programról és az országos klasszikus sertéspestis (KSP) surveillance (monitoring) programról szóló útmutató, valamint az ÉFHÁT/114-2/2016, ÉFHÁT/1-21/2017, ÉFHÁT/1-40/2017, ÉFHÁT/1-42/2017, ÉFHÁT/1-43/2017 és az ÉFHÁT/70/2017 számú utasítások hatályukat veszítik.
10. E határozatot az Agrárminisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni. A határozat közzététele időpontjának az első közzététel időpontja minősül.
11. E határozat rendelkezései fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtandóak.
12. E határozattal szemben közigazgatási eljárásban további jogorvoslatnak helye nincs, az a közzététellel jogerős, azonban a határozat közzétételétől számított harminc napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak (1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.) címzett keresetlevelet az Agrárminisztériumhoz (1055 Budapest, Kossuth tér 11.) kell benyújtani, vagy annak címére ajánlott küldeményként postára adni. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának illetéke 30.000 Ft, a feleket a perben tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg. A keresetlevélnek a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztése kérhető. A keresetet a bíróság – tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában – tárgyaláson kívül bírálja el.

INDOKOLÁS

Az ASP járványügyi helyzete Európában 2017 januárja óta tovább romlott, a betegség megállapításra került Romániában, a Moldovai Köztársaságban és Csehországban is. Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 22. § (5) bekezdése alapján összehívott Nemzeti Klasszikus Sertéspestis és Afrikai Sertéspestis Szakértői Csoport 2018. október 10-én tartott ülésén számos, új határozati javaslatot hozott figyelemmel a járványügyi helyzetre. Ezen felül a 2/2017. határozatban foglaltak kiegészítése érdekében több országos főállatorvosi utasítás került kiadásra 2017-ben.

A Szakértői Csoport 2016. szeptember 28-án tartott ülésén hozott I/1. számú határozati javaslatának megfelelően létrejött az ASP Kockázatelemzési Munkacsoport. A Munkacsoport kijelölt tagjai 2018. február elején részletes javaslatot fogalmaztak meg az ASP behurcolásával kapcsolatos kockázat, továbbá ezzel összefüggésben az ország ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeinek meghatározására.

Az 1/2018. számú határozat kiadása óta az afrikai sertéspestis Magyarországon is megállapításra került, Heves megyében és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Ennek megfelelően az országos főállatorvos ÉFHÁT/20/2018 és ÉFHÁT/20-40/2018. utasításai alapján a Heves Megyei Kormányhivatal és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kormányhivatal – az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 15.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján – meghozta az ASP-vel fertőzött területek meghatározásáról és a fertőzött területre vonatkozó intézkedésekről szóló határozatot. A fertőzött területbe tartozó vadgazdálkodási egységek felsorolását Heves megye esetén a 2018/663/EU bizottsági végrehajtási határozat melléklete tartalmazza. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei fertőzött területre vonatkozó bizottsági végrehajtási határozatnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kiadása folyamatban van.

A fentiek alapján, valamint a gyakorlati végrehajtás megkönnyítése érdekében szükséges a Földművelésügyi Értesítő LXVIII. évfolyamának 4. számában megjelent 1/2018. számú határozat visszavonása, illetve a korábban kiadott utasítások hatályon kívül helyezése és egy a jelenlegi járványügyi helyzetre, illetve a kockázati szempontokra épülő új határozat kiadása.

Az Éltv. 28. § d) pontja alapján a miniszter az élelmiszerlánc-felügyelet területén nagy nemzetgazdasági kárral fenyegető vagy közegészségügyi szempontból veszélyes állatbetegségek felszámolására állami pénzeszközökkel támogatott, az állatállományoknak a betegségtől való mentesítésére országos programot, valamint a betegség előfordulásának felmérésére ellenőrző, illetve monitoring-vizsgálati programot rendelhet el.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdése szerint az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozóan állatjárványügyi intézkedést tartalmazó határozatot hozhat, amely határozatot a minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni.

Az Éltv. 52. § (3) bekezdésében foglaltak szerint nagy gazdasági kárral fenyegető, illetve nemzetközi kereskedelmet akadályozó fertőző állatbetegség kitörésekor - amennyiben azt a fertőző állatbetegség rendkívüli veszélye indokolja - a miniszter megtilthatja az élő állat, állati eredetű termék és élelmiszer, takarmány, továbbá járványos állatbetegség terjesztésére alkalmas egyéb áru Magyarország területéről történő kiszállítását, behozatalát, illetve a betegség terjedésének megállításához, valamint a betegség felszámolásához szükséges állat-járványügyi intézkedéseket fogantatosíthat.

A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében a miniszternek az Éltv. 28. § a)-d) pontjában, 52. § (3) bekezdésében, valamint 71. § (1) bekezdésében leírt feladatait átruházott hatáskörben az országos főállatorvos gyakorolja.

Az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 4. § (4) bekezdése szerint a járványügyi helyzettől függően az országos főállatorvos országos vagy területi szintű járványügyi felmérő, illetve monitoring programot vezethet be a rendelet 1. mellékletben felsorolt állatbetegségekkel való fertőzöttség felmérése céljából. A program végrehajtása állami költségre történik, beleértve a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség megállapítására, valamint kizárására irányuló laboratóriumi vizsgálatokat.

Az Éltv. 18. § (1) bekezdés f) pontja szerint az állattartó köteles állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegségre gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a

betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni.

Az Éltv. 18. § (1) bekezdés h) pontja szerint az állattartó köteles az állat elhullását vagy kényszervágását az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint – bejelenteni, és az állati testet vizsgálatra bemutatni.

Az Éltv. 18. § (2) bekezdés a) pontja alapján az (1) bekezdés f) pontja szerinti bejelentési kötelezettség a vadászatra jogosult személyre, illetve szervezet vezetőjére is vonatkozik.

Az Éltv. 19. § (4) bekezdés bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség (a továbbiakban: bejelentendő állatbetegség) megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételéről az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv intézkedik.

Az Éltv. 24. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a járványügyi intézkedés során keletkezett állati melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségét a költségvetési törvényben külön alcímen rendelkezésre álló - az állami kártalanítás fedezetéül is szolgáló - célleírányzatból kell fedezni.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében az ASP bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség. Aki a betegséget vagy a betegség gyanúját észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles erről értesíteni az állatorvost, aki a megbetegedést vagy a betegség gyanúját haladéktalanul köteles jelenteni az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljáró járási hivatalnak. A 3. § (3) bekezdés alapján a bejelentést szóban, írásban, személyesen vagy megbízott útján is lehet teljesíteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a sertéstartó nevét, lakcímét, valamint a sertéstartás helyét, vaddisznó esetén az észlelés helyét.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (1) bekezdése szerint, ha a járási hivatal ASP megbetegedésről vagy annak gyanújáról értesül, köteles haladéktalanul hatósági állatorvost küldeni a helyszínre, aki a diagnosztikai kézikönyvben ismertetett eljárásoknak megfelelően megkezdi a betegség megállapítására vagy kizárására irányuló vizsgálatokat. A hatósági állatorvosnak a gazdaságban ellenőriznie kell a sertésnyilvántartást és a sertések azonosítására szolgáló megjelöléseket.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdése alapján amennyiben a hatósági állatorvos a fertőzöttséget vagy a fertőzöttség gyanúját kizárni nem tudja, a járási hivatal a gazdaság hatósági megfigyelését rendeli el. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a gazdaságban található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzés-gyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a gazdaságban lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a gazdaságba nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságból nem vihető ki a sertéshús, sertéshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;

- f) személyek és járművek a gazdaságon belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a gazdaság, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a gazdaság elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében a 4. § (2) bekezdésében felsorolt intézkedéseket addig nem lehet feloldani, amíg az ASP gyanúját hivatalosan ki nem zárták.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 15. § (1) bekezdése szerint, ha a megyei kormányhivatal vaddisznók fertőzöttségének gyanújáról tudomást szerez, azonnal megfelelő intézkedéseket hoz a betegség jelenlétének megállapítása vagy kizárása céljából. A sertésstartókat és a vadászokat tájékoztatja a betegség gyanújáról. Az elejtett vagy elhullott vaddisznókat megvizsgálhatja, beleértve a laboratóriumi vizsgálatokat is.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten az Éltv. 51. § (3) bekezdés

- i) pontja alapján diagnosztikai vizsgálatot és ilyen célú leölést, kilövést,
- m) pontja alapján állatleölést (leöletést),
- q) pontja alapján a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet aktív közreműködésre kötelezését rendelhet el.

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése c) pontja értelmében az 51. § (3) bekezdésének *i)–q)* pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel – az államtól kártalanításra jogosult az 51. § (3) bekezdés *q)* pontjában meghatározott természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amennyiben a kötelezésre kifejezetten az erre irányuló határozat alapján került sor.

Az Éltv. 55. § (2) bekezdés b), d) és g) pontja értelmében nem jár kártalanítás az alábbi esetekben:

- ha az állat betegségre gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte,
- ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor,
- az állategészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 7. § (5) bekezdése szerint a 8. és 9. §-ban szereplő eljárások kivételével a 7. § (2)–(4) bekezdéseit kell alkalmazni azokban az esetekben is, amikor az aktív közreműködésre valamely speciális szakértelmet igénylő tevékenység végrehajtása miatt van szükség.

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 7. § (2) bekezdése alapján az eljáró hatóság az aktív közreműködés elrendelése

során meghatározza a feladat végrehajtására alkalmas aktív közreműködőt. A 7. § (3) bekezdése szerint közreműködés végrehajtására – azonos feltételek esetén – engedéllyel rendelkező, a káresemény helyéhez legkisebb földrajzi távolságban levő és működő, az adott feladat ellátására megfelelő kapacitással rendelkező aktív közreműködő jelölhető ki. Az aktív közreműködő az intézkedés végrehajtását követően a megyei kormányhivatal nevére kiállított, a közreműködés költségeit tartalmazó számlát benyújtja a megyei kormányhivatalnak. A 7. § (4) bekezdése értelmében megyei kormányhivatal intézkedik a számla kifizetéséről az aktív közreműködő felé, valamint a számlát és az aktív közreműködést elrendelő határozatot a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi a NÉBIH-nek, igazolva, hogy a számla az általa elrendelt járványügyi intézkedések végrehajtása során keletkezett. A NÉBIH a közreműködés költségeit – a számlák és az aktív közreműködést elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül – megtéríti a megyei kormányhivatalnak.

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 8. § (6) bekezdése szerint, ha az állati eredetű melléktermék állami feladatként végrehajtott ártalmatlanná tétele a káresemény helyén történik, akkor a rendelet 7. § (2)–(4) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 5. § (6) bekezdésének h) pontja szerint a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vad esetén a vad vadászati hatóság által meghatározott trófea nélküli értéke káreseménykori forgalmi érték megállapításának alapja.

Az Éltv. 53. § (1) bekezdése értelmében a szolgáltató állatorvos járványos állatbetegség gyanúja esetén a járványveszély elhárítása érdekében köteles az adott helyzetben tőle elvárható módon a szükséges intézkedéseket megtenni, valamint a további intézkedésre jogosult szervet haladéktalanul értesíteni.

Az Éltv. 53. § (2) bekezdése alapján az Éltv. végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint bejelentendő állatbetegség vagy gyanújának észlelése esetén a szolgáltató állatorvos köteles haladéktalanul jelentést tenni az intézkedésre jogosult élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, továbbá ellátni a járványügyi feladatokat, megtenni a járvány megelőzéséhez és felszámolásához szükséges mindazon feladatokat, amelyeket e törvény, illetve a végrehajtására kiadott jogszabály a feladat-, illetve hatáskörébe utal, valamint az állattartót a szükséges utasításokkal ellátni.

Az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről szóló 43/2011. (V. 26.) VM rendelet 1. § (1) bekezdése értelmében a rendelet előírásait azon tevékenységekre kell alkalmazni, amelyek során a vadászatra jogosult

a) a tulajdonába kerülő elejtett vad a rendelet 3. §-ában meghatározott mennyiségét átadja, valamint eladja a végső fogyasztónak minősülő természetes személynek, jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek vagy a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egységnek,

b) a tulajdonába kerülő elejtett vadat felvásárlással és továbbértékesítéssel foglalkozó élelmiszeripari vállalkozónak vagy vadfeldolgozó üzemnek értékesíti.

A 43/2011. (V. 26.) VM rendelet 1. § (2) bekezdése értelmében a rendelet 12. és 13. §-ának előírásait arra a vadászatra jogosult által üzemeltetett vadbegyűjtő helyre kell alkalmazni, amelyben a vadászatra jogosult kizárólag a saját vadászterületén hasznosított (elejtett) vadat tárolja. Amennyiben a vadászatra jogosult az általa üzemeltetett vadbegyűjtő helyen nemcsak a saját vadászterületén hasznosított (elejtett) vadat tárol, a vadbegyűjtő helynek meg kell felelnie a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak.

A 43/2011. (V. 26.) VM rendelet 1. § (3) bekezdés c) pontja alapján a rendelet előírásait nem kell alkalmazni azon tevékenységekre, amelyek során a vadászatra jogosult a tulajdonába kerülő elejtett vadat kizárólag magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó felhasználja, vagy a tulajdonába kerülő elejtett vadat átadja, valamint eladja a végső fogyasztónak minősülő, vadászjeggyel rendelkező elejtőnek vagy az elejtőtől eltérő, a vadászatra jogosult vadászterületén a vadgazdálkodási tevékenységben elsődleges termelőként részt vevő végső fogyasztónak.

Az ÁSZ 1. § (1) bekezdése szerint állatokat tartani – amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik – csak az Országos Építésügyi Szabályzat által előírtaknak megfelelő helyen és építményben, valamint a külön jogszabályban foglaltak szerint szabad.

Az ÁSZ 1. § (2) bekezdése alapján az állattartáshoz olyan állattartó épületet, telepet, karámot stb. (a továbbiakban: állattartó létesítmény) kell létesíteni, továbbá olyan állattenyésztési, állattartási technológiát (a továbbiakban: technológia) kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok fertőzésmentes, egészséges környezetben való tartását és biztosítja, hogy az állati termék közvetlenül emberi fogyasztásra vagy élelmiszer-előállításra alkalmas legyen

A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1069/2009/EK rendelet 8. cikk f) pontja szerint a nemzetközi viszonylatban működő közlekedési eszközökről származó élelmiszerhulladékot az 1. kategóriába tartozó melléktermékek közé kell sorolni. Az 1. kategóriába tartozó élelmiszerhulladékok az 1069/2009/EK rendelet 12. cikk a), b), d) és e) pontjai értelmében ártalmatlaníthatóak étetéssel, együttegetéssel, engedélyezett hulladéklerakóban való elföldeléssel és tüzelőanyagként való elégetéssel is.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdése értelmében az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozó határozata fellebbezésre tekintet nélkül, azonnal végrehajtandó.

A bírósági felülvizsgálat lehetősége, feltételei, és illeték mértéke, illetve az illeték-feljegyzési jog az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 114. § (1) bekezdésén, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. §-a (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

Határozatomat a fent hivatkozott jogszabályhelyek, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Hatáskörömet az Éltv. 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése, 52. § (3) bekezdése, valamint a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése állapítja meg.

*Dr. Bognár Lajos s. k.
országos főállatorvos*

1. melléklet

Az ASP-vel fertőzött, illetve az ASP szempontjából magas kockázatú, közepes kockázatú és alacsony kockázatú területek Magyarországon

I. Az ASP-vel fertőzött terület

1. Heves megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
700860	701560	702260
700950	701650	702950
701050	701750	703050
701111	701850	703150
701150	701950	703250
701250	702050	703370
701350	702150	705150
701550	702250	705450

2. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
850950	852960	854750
851050	853050	854850
851150	853150	854860
851250	853160	854870
851350	853250	854950
851450	853260	855050
851550	853350	855150
851560	853360	856350
851650	853450	856360
851660	853550	856450
851751	854450	856550
851752	854550	856650
852850	854560	856750
852860	854650	856760
852950	854660	857650

II. ASP szempontjából magas kockázatú terület

1 Heves megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
700150	702750	704350
700250	702850	704450
700260	703350	704550
700350	703360	704650
700450	703450	704750
700460	703550	704850
700550	703610	704950
700650	703750	705050
700750	703850	705250
700850	703950	705350
702350	704050	705510
702450	704150	705610
702550	704250	-

2. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
850150	852750	855660
850250	853560	855750
850260	853650	855850
850350	853751	855950
850450	853850	855960
850550	853950	856012
850650	853960	856050
850850	854050	856150
851851	854150	856250
851852	854250	856260
851950	854350	856850
852050	855250	856950
852150	855350	857050
852250	855450	857150
852350	855460	857350
852450	855550	857450
852550	855650	857550

3. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe:

3.1. A Heves megyében elrendelt fertőzött terület körül az alábbi kódszámú Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vadgazdálkodási egységek teljes területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
650100	651000	652601
650200	651100	652602
650300	651200	652603
650400	652100	652700
650500	652200	652800
650600	652300	652900
650700	652400	653403
650800	652500	-

3.2. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében elrendelt fertőzött terület körül az alábbi kódszámú Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vadgazdálkodási egységek teljes területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
656100	658310	659400
656200	658401	659500
656300	658402	659601
656400	658403	659602
656701	658404	659701
657010	658500	659800
657100	658600	659901
657400	658700	660000
657500	658801	660100
657600	658802	660200
657700	658901	660400
657800	658902	660501
657900	659000	660502
658000	659100	660600
658100	659210	660800
658201	659220	-
658202	659300	-

4. Hajdú-Bihar megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma
900850
900860
900930
900950
903350

5. Jász-Nagykun-Szolnok megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
750150	750450	750850
750160	750460	750950
750250	750550	750960
750260	750650	-
750350	750750	-

6. Nógrád megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
550110	551250	552460
550120	551350	552520
550130	551360	552550
550210	551450	552610
550310	551460	552620
550320	551550	552710
550450	551650	552850
550460	551710	552860
550510	551810	552950
550610	551821	552960
550710	552010	552970
550810	552150	553110
550950	552250	553250
551010	552350	553260
551150	552360	553350
551160	552450	-

7. Pest megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
571250	571750	572850
571350	571760	572950
571550	572350	573360
571610	572550	573450

III. ASP szempontjából közepes kockázatú terület

1. Bács-Kiskun megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
600850	601550	601850
601050	601650	601950
601350	601660	602050
601410	601750	-

2. Békés megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
950150	951250	952650
950250	951350	953450
950350	951450	956250
950450	951460	956350
950650	951510	956450
950750	951650	956550
950850	951750	956650
950860	952350	956750
951212	952450	-

3. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek teljes területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
650900	653600	655100
651300	653700	655200
651400	653800	655300
651500	653900	655400
651610	654000	655500
651700	654201	655600
651801	654202	655700
651802	654301	655800
651803	654302	655901
651900	654400	655902
652000	654501	656000
653000	654502	656600
653100	654600	656702
653200	654700	656800
653300	654800	656900
653401	654900	657300
653500	655000	-

4. Hajdú-Bihar megyében azon vadgazdálkodási egységek területe, amelyek nem tartoznak az II. fejezet 4. pontja szerint a magas kockázatú területbe.

5. Jász-Nagykun-Szolnok megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
751050	752350	753660
751150	752450	753750
751160	752460	753850
751250	752550	753950
751260	752560	753960
751350	752650	754050
751360	752750	754150
751450	752850	754250
751460	752950	754360
751470	753060	754370
751550	753070	754570
751650	753150	754650
751750	753250	754850
751850	753310	754950
751950	753450	755550
752150	753550	755650
752250	753650	755750

6. Nógrád megyében az alábbi kódszámú vadgazdálkodási egységek területe:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység kódszáma
553050	553850
553650	553910
553750	554050

IV. Az ASP szempontjából alacsony kockázatú terület

Az országnak az I. és II. fejezetben fel nem sorolt területei.

2. melléklet

A laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges minták

1. *Élő sertések esetén alvadásában gátolt (EDTA) vér virológiai (PCR), és natív vér szerológiai vizsgálat céljára.*

2. *A megerősített passzív surveillance során az elhullott állatokból lép, egy bélfodri nyirokcsomó, mandula.*

Az említett szervekből legalább makkacukor nagyságú darabok elegendőek, egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3. *Az ASP/KSP hatóságilag megerősített gyanúja esetén*

3.1. Friss hullák esetében a mandulák, legalább egy bélfodri és egy egyéb (pl. garatmögötti, fültóalatti, áll alatti) nyirokcsomó, valamint a lép és a vese.

Az említett szervekből legalább makkacukor nagyságú darabok elegendőek, de a lépből és veséből legalább 10 g mintát kell venni. Egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3.2. Önemésztett hulla esetében teljes csöves csont vagy szegycsont. A félbevágott csöves csontok a vizsgálatra alkalmatlanok, ezért ilyeneket (pl. levágott lábvéget) küldeni tilos!

4. *Az ASP/KSP célzott surveillance esetén*

- véralvadék elsősorban a szívből, esetleg valamely nagyobb érből, és

- mandula minta (legalább kockacukor nagyságú darab).

A mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből tilos mintát venni és ilyen mintát a laboratóriumba beküldeni.

3. melléklet

A mintaazonosító lap minimális adattartalma

A mintaazonosító lapnak legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. A vadászatra jogosult nevét és címét
2. A vadgazdálkodási egység hatjegyű kódszámát (A megyére utaló kétjegyű előtagot és a hatjegyű kódszámot követő három egytagú kódszámot nem kell feltüntetni!)
3. A mintavevő nevét és címét
4. Arra vonatkozó adatot, hogy *vadászat során kilőtt egészséges, az OFÁ határozat szerint kilőtt egészséges, gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt vagy elhullott vaddisznóból történt-e a mintavétel.*
5. A vaddisznó kilövésének vagy elhullásának helyét, *elhullott vagy gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt egyedek esetén a földrajzi koordinátákat (GPS) minden esetben fel kell tüntetni.* Egészséges kilőtt vaddisznók esetében is fel kell tüntetni a földrajzi koordinátákat (GPS), ha az ismert.
6. A vaddisznó kilövésének idejét.
7. A nagyvad azonosító számot.
8. A vaddisznó becsült korát (két éves kor alatt hónapokban, azt követően években megadva).
9. Vadászat során kilőtt egészséges egyed esetében az állati test rendeltetési helyét, névvel és címmel.
10. A mintavétel dátumát.
11. A mintavevő aláírását.

Ha egészséges kilőtt vaddisznók esetében egyszerre ugyanarról a vadászatra jogosulttól származó több egyedből vesz mintát a mintavevő, akkor a 4., 5., 6., 7. és 8. pont szerinti adatokat a mintaazonosító laphoz csatolt és aláírt táblázatban is fel lehet tüntetni!

4. melléklet

Az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelmények

I. A kockázati kategóriára tekintet nélkül az egész országra vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező, illetve ajánlott
A 1069/2009/EK rendeletben, illetve a 75/2002. (VIII.16.) FVM rendeletben foglalt, az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartása	Minden kategória esetében kötelező
A hullák és egyéb állati eredetű melléktermékeknek a 1069/2009/EK rendeletben foglaltaknak megfelelő kezelése és ártalmatlanítása.	Minden kategória esetében kötelező
Az állomány egyedeinek az ASP-re fogékony egyéb állatokkal való érintkezésének megakadályozása (zárt tartás olyan módon, amely megakadályozza más házisertésekkel vagy vaddisznókkal való közvetlen vagy közvetett érintkezést)	Minden kategória esetében kötelező
Kilőtt vaddisznók testével vagy azok bármely részével, továbbá elhullott vaddisznók testével vagy azok bármely részével való érintkezés megakadályozása	Minden kategória esetében kötelező
Sertéstartó telepre belépni csak kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után lehet.	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Vadászatnál vagy más sertéstartó helyen használt öltözetet és lábbelit azonban a kislétszámú állományok esetében is le kell cserélni!
A sertéstartó épületbe (ólba) belépni csak a kizárólag az erre a célra használt ruhában és lábbeliben, vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után szabad	Minden kategória esetében kötelező
Sertéseket csak megbízható, a központi adatbázisban nyilvántartott helyről, szállítási dokumentumokkal együtt szabad vásárolni	Minden kategória esetében kötelező
Csak az lépjen be a sertéstartó épületbe (ólba) akinek feltétlenül szükséges, de csak ruha és lábbeli csere után vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli használatával.	Minden kategória esetében kötelező

Olyan kerítés a telep körül, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására	Nagylétszámú állományok estében kötelező, a kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Ha a járványügyi helyzet indokolja a kültéri sertéstartás esetében is kötelező!
Az állategészségügyi hatóság által jóváhagyott járványvédelmi intézkedési terv, amely kiterjed a személyi higiénéire és a takarítás és fertőtlenítés végrehajtásra a telepen	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományoknak ajánlott.

II. Kizárólag az ASP szempontjából magas kockázatú területekre vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező
Mielőtt a sertések takarmányozására használnák a lekaszált fűvet vagy a közvetlenül a termőföldről származó gabonát azokat kezelni kell az ASP vírusának inaktiválása érdekében, vagy 30 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk, abban az esetben, ha ezek olyan helyről származnak ahol már megállapításra került a betegség.	Minden kategória esetén
Mielőtt szalmát a sertések almozására használnák, azt kezelni kell az ASP vírusának inaktiválása érdekében, vagy 90 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk, abban az esetben, ha ezek olyan helyről származnak, ahol már megállapításra került a betegség.	Minden kategória esetén

5. melléklet

Az elhullott vaddisznók ártalmatlanításának részletes szabályai az ASP szempontjából magas kockázatú területeken

1. Az ASP szempontjából magas kockázatú területeken az elhullott vaddisznót – a mintavételt követően - alapszabályként a helyszínen történő elásással kell ártalmatlanítani, úgy hogy elegendő (mintegy 30-50 cm vastag) földréteg kerüljön rá. Ez a gyakorlatban elsősorban a megtalálás helyén vagy ahhoz a lehető legközelebbi történő elásást jelenti. Az elásás előtt a hullát az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel le kell locsolni. A láthatóan szennyezett talajt és/vagy növényi részeket a hullával együtt kell elásni. Ha megtalálás helyén a hulla nem átható el, akkor azt vastag falú fóliazsákba kell helyezni vagy ilyen fóliába csomagolni és a csepegés mentesség biztosításával kell az elásás helyére szállítani. A megtalálás és az elásás helyét is az ASP ellen hatékony fertőtlenítőszer oldatával le kell locsolni.

2. Ha a körülmények nem teszik lehetővé a megtalálás helyén vagy ahhoz lehető legközelebbi történő elásást, akkor az elhullott vaddisznót az 1. pontban leírtak szerint fóliazsákba helyezve, illetve fóliába csomagolva a vadászatra jogosult által létesített, a terület vaddisznóállományához igazodó méretű és bármilyen módon körbekerített gödörhöz kell szállítani. Az ártalmatlanítást a gödörbe helyezéssel, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel való lelocsolással és elegendő földréteggel a hullára rétegezésével kell végrehajtani. Az ártalmatlanítás célját szolgáló gödör felügyelete a vadászatra jogosult feladata, az illetékes járási főállatorvos szűrőpróbaszerűen ellenőrzi az előírások betartását.

3. Alapszabályként az ártalmatlanítás végrehajtására a szükséges eszközökkel rendelkező természetes személyt kell az Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kötelezni. Célszerű, hogy ez a személy az legyen, aki az elhullott vaddisznók szervezett keresését és a mintavételt is végzi. Ha az szükséges – különösen a 2. pontban említett gödörben történő ártalmatlanítás esetén – a vadászatra jogosult is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek vagy a vadászatra jogosultnak az ártalmatlanítás végrehajtásáért a határozat 3.1. pontja szerinti nettó állami kártalanítás jár (azaz az aktív közreműködésre kötelezettnek a közterhek levonása után 3.1. pontban meghatározott forintösszegeket kell megkapnia) elhullott vaddisznónként.

4. A magas kockázatú területen minden vadászatra jogosultat az Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kell kötelezni- az ártalmatlanításra használt – a 2. pontban már említett - gödör létesítésére. A gödörnek legalább akkorának kell lennie, amely alkalmas annyi vaddisznó hulla eltemetésére, mint amennyi a vadászatra jogosult területére vonatkozó legutóbbi becslés szerinti számú vaddisznó 10 %-a. Ha a gödör betelik, akkor azt véglegesen be kell temetni és a közelében újat kell létesíteni. A vadászatra jogosult a gödör létesítésre vonatkozó számla erejéig jogosult az állami kártalanításra. Ez a gödör az egyéni vadászatból származó zsigerek ártalmatlanításra is használható. A zsigereket is vastag falú fóliazsákba helyezve kell az ártalmatlanítás helyére szállítani. A gödörbe helyezett hullák számáról a vadászatra jogosult köteles nyilvántartást vezetni és azt két évig meg kell őriznie.

5. Az ártalmatlanítást végző személynek a feladat elvégzését követően kezét, lábbelijét és szennyezett ruházatát, valamint az ártalmatlanítás során használt járművet és eszközöket ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell fertőtlenítenie.

6. A megyei főállatorvos a vadászatra jogosult írásbeli kérésére engedélyt adhat az elhullott vaddisznó 1 kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő ártalmatlanításra, ha a vadászatra jogosult

tőle független külső ok (pl. időjárási helyzet, magas talajvízszint) miatt nem tud eleget tenni a 4. pontban foglaltaknak.

6. melléklet

Az elhullott vaddisznók szervezett keresésére vonatkozó részletes szabályok a magas kockázatú területen

1. A megyei főállatorvosnak megbeszélést kell szerveznie a megyei vadászkamara elnökének, az érintett járási főállatorvosok, a megyei vadászati hatóság és az érintett tájegységi fővadászok részvételével. A megbeszélésen résztvevőknek a gyakorlati végrehajtás elősegítése érdekében egyeztetniük kell az elhullott vaddisznók szervezett kereséséről az ASP szempontjából magas kockázatú területeken, továbbá az ASP-vel kapcsolatos egyéb, a vadászatra jogosultakra, vadászatra vonatkozó követelményekről. Azon területek esetében, amelyek jelen határozattal kerültek az ASP szempontjából magas kockázatú kategóriába a megbeszélést első alkalommal a határozat keltétől számított 7 munkanapon belül kell megtartani. Az első megbeszélést követően a teljes magas kockázatú terület esetében legalább fél évente egy megbeszélést kell tartani. A megbeszélésen mindenképpen ki kell térni az 2. pont végrehajtásával kapcsolatos gyakorlati szempontokra. A megbeszéléstől jegyzőkönyvet kell felvenni, a végső megállapításokról és javaslatokról emlékeztetőt kell készíteni. A jegyzőkönyvet a megyei főállatorvos, a megyei vadászkamara elnöke, a megyei vadászati hatóság képviselője és az érintett tájegységi fővadászok írják alá. A jegyzőkönyvet és az emlékeztetőt az Országos Főállatorvosnak, az emlékeztetőt ASP szempontjából magas kockázatú területen található valamennyi vadászatra jogosultaknak meg kell küldeni.

2. Az ASP szempontjából magas kockázatú területen a vadászatra jogosultaknak meg kell határozniuk azokat a területeket, amelyek a vaddisznók részére élőhelyül szolgálnak és ezen belül azokat a helyeket, ahol a legnagyobb valószínűséggel találhatóak meg az elhullott egyedek. A terület meghatározásakor azokat a vadászatra jogosultnak sorszámmal kell ellátnia és a területet térképen be kell jelölni. A vadászatra jogosultaknak a vaddisznók élőhelyül szolgáló területet olyan területegységekre kell felosztania, amelyet egy ember maximum 4 óra alatt be tud járni, le tud szűrni. A felosztás során arra is figyelemmel kell lenni, hogy az elhullott vaddisznók legvalószínűbb feltalálási helyei lehetőség szerint hasonló számban legyenek megtalálhatóak az egyes területegységekben. Minden területegység esetében meg kell határozni azokat a tereptárgyakat (pl. magányos fa, patak, szikla stb.), amelyeket lefényképezve a bejárás ténye dokumentálható. A tereptárgyak meghatározásánál úgy kell eljárni, hogy lehetőség szerint minden olyan helyre essen egy tereptárgy, ahol az elhullott vaddisznók megtalálásának nagy a valószínűsége. Mindezt a vadászatra jogosultaknak írásban kell rögzíteniük és e dokumentum két példányát, valamint példányonként mellékletként a vadgazdálkodási egység részletes térképét a szűrési területegységek és a fentiek szerint meghatározott, azonosításra szolgáló tereptárgyak megjelölésével meg kell küldeniük az illetékes járási főállatorvosnak, az emlékeztető kézhezvételétől számított 7 napon belül. A járási főállatorvos a kézhezvételtől számított 5 munkanapon belül a dokumentum egy példányát eljuttatja a megyei főállatorvoshoz. Ha a vadászatra jogosult határidőre nem tesz eleget az e pontban foglalt feladatainak, akkor a járási főállatorvos (a megyei kormányhivatal egyidejű értesítése mellett történő) megkeresésére az illetékes tájegységi fővadász osztja fel területegységekre a vadászatra jogosult területét.

3. A 2. pontban említett dokumentum megküldésével egyidejűleg a magas kockázatú területen minden vadászatra jogosult köteles azokra a természetes személyekre javaslatot tenni az illetékes járási főállatorvosnak, akik a szűrést el tudják végezni (pl. hivatásos vadászok, hajtásban rendszeresen résztvevő személyek). Ha a járási főállatorvos a vadászatra jogosult által javasolt természetes személyeket alkalmasnak tartja a feladat elvégzésére, akkor intézkedik ezen személyek - az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 51. § (3) bekezdés q) pontja szerinti - aktív közreműködésre kötelezéséről. Ha a járási főállatorvos véleménye szerint a vadászatra jogosult által

javasolt személyektől nem várható a feladat hatékony végrehajtása vagy a megfelelő hatékonysághoz az adott területegység esetében több személy által végzett szűrés szükséges, esetleg a vadászatra jogosult nem adott javaslatot, akkor a járási főállatorvos más, olyan természetes személyeket is aktív közreműködésre kötelezhet, akik ismerik a terepet és vállalkoznak a feladat elvégzésére (pl. mezőőr, erdész). A határozatban rögzíteni kell, hogy az adott személynek mely területegységeken kell a szűrést elvégeznie. Ha a kijelölt személy a vadászatra jogosult alkalmazásában áll, akkor a vadászatra jogosult köteles biztosítani, hogy a kijelölt személy a szűrés időtartamának legalább a felét munkaidejében elvégezhesse.

3.1. A vadászatra jogosult kérésére a járási főállatorvos a fentiekől eltérhet és a vadászatra jogosultat is aktív közreműködésre kötelezheti, de ha felmerül, hogy a vadászatra jogosult nem hatékonyan végzi a feladatot (pl. az erdőt járó személyek jelentősen több elhullott vaddisznót jelentenek, mint amennyit a vadászatra jogosult talál), akkor a 3. pont szerint kell eljárni.

4. Az aktív közreműködésre kötelezett személynek a határozatban leírt összes területegység esetében hetente egyszer kell elvégeznie a szűrést, kivéve a május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakot, amikor hetente kétszer kell átvizsgálni a területegységeket. Több aktív közreműködésre kötelezett esetén a munkát úgy kell megszervezni, hogy a vadászatra jogosult területén található összes kijelölt területegység hetente, illetve a május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakban hetente kétszer leszűrésre kerüljön.

5. Az aktív közreműködésre kötelezett személy azonnal jelentést tesz a járási főállatorvos által megadott mobil számra, ha a szűrés során elhullott vaddisznót talált. Az elhullott vaddisznóból az ASP megállapításra, illetve kizárására irányuló laboratóriumi vizsgálat céljára – a 2. mellékletben meghatározott – mintát kell vennie az erre a feladatra kijelölt, aktív közreműködésre kötelezett személynek. Ezt követően az erre a feladatra kijelölt, aktív közreműködésre kötelezett személynek az elhullott vaddisznó testét az 5. mellékletben meghatározott módon ártalmatlanítani kell.

6. Az aktív közreműködésre kötelezett személynek a kijelölt területek átvizsgálásáról (szűréséről) havonta kimutatást kell készítenie az alábbiak szerint:

- a szűrést végző személy neve,
- az érintett vadászatra jogosult neve
- az átvizsgált terület,
- a szűrés dátuma,
- a szűréssel töltött órák,
- a szűrés eredménye (megtalált hullák száma, illetve hogy nem talált)

A szűrés elvégzésének alátámasztására az aktív közreműködésre kötelezett:

- az előre meghatározott tereptárgyakról digitális fényképeket készít, vagy
- e célra alkalmas GPS eszközt használ a bejárt útvonal rögzítésére.

A digitális fényképeket vagy a rögzített útvonalat elektronikus formában legalább 1 évig meg kell őrizni és ellenőrzéskor az állategészségügyi hatóság kérésére be kell mutatni.

7. A tárgy hónapban végzett szűrésről szóló, az 6. pontban részletezett kimutatást az aktív közreműködésre kötelezett személynek tárgyhónapot követő 10. napig kell benyújtania – postai úton, elektronikusan vagy személyesen - az aktív közreműködést elrendelő járási főállatorvosnak.

8. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a terület bejárásáért és az általa megtalált elhullott vaddisznókért a határozat 3.3. pontja szerinti nettó állami kártalanítás jár (azaz az aktív közreműködésre kötelezettnek a közterhek levonása után 3.3. pontban meghatározott forintösszegeket kell megkapnia), ha

a 3.3. pontban meghatározott feltételek is teljesülnek. Ha olyan személy találja meg és jelenti be az elhullott vaddisznót, akit e feladatra nem köteleztek aktív közreműködésre, akkor részére az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok adott naptári évre vonatkozó finanszírozásának szabályairól szóló rendelet által biztosított támogatási összeg jár a rendeletben foglalt feltételek teljesítése esetén.

9. Ha a szervezett keresés elvégzésére aktív közreműködésre kötelezett személy kellő jártassággal rendelkezik a mintavétel és/vagy az ártalmatlanítás elvégzésére, továbbá vállalja is e feladatokat, akkor ezek végrehajtása céljából is aktív közreműködésre kötelezhető állami kártalanítás mellett.

10. Ha a vadászatra jogosult vagy az aktív közreműködésre kötelezett nem tartja be az 2-7. pontokban foglalt - rá vonatkozó - előírásokat, akkor ezért írásban figyelmeztetni kell. Abban az esetben, ha a figyelmeztetés eredménytelen, akkor élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal kell sújtani az érintett vadászatra jogosultat, illetve természetes személyt.

7. melléklet

A vaddisznó társas vadászat járványügyi szabályai az afrikai sertéspestis szempontjából magas kockázatú területeken*1. A vaddisznó társas vadászat megszervezésével kapcsolatos járványügyi szabályok*

1.1. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvényben, illetve végrehajtási rendeleteiben foglalt előírásokon felül az *1. mellékletben* meghatározott magas kockázatú területen a vadászatra jogosultak az e fejezetben meghatározott járványügyi követelmények teljesítése esetén kaphatnak engedélyt a megyei főállatorvostól a vaddisznó társas vadászat (továbbiakban: társas vadászat) megtartására. A társas vadászat megtartására vonatkozó kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával - a megyei főállatorvos által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A kérelemnek mindenképpen tartalmaznia kell az alábbiakat

- a területet pontos megnevezése (települést ahova a terület tartozik és a terület helyi elvezése), ahol a társas vadászatot végezni akarják,
- a társas vadászat vezetésével megbízott személy neve és címe, a megyei oktatáson való részvételének dátuma,
- az ASP-re vonatkozó szabályokat a résztvevőkkel ismertető, illetve az ASP-vel kapcsolatos előírások betartásáért felelős személy neve és címe, a megyei oktatáson való részvételének dátuma (ha a két személy nem azonos),
- résztvevők adatai (név, lakcím),
- gyülekező hely,
- zsigerelés helye GPS koordinátákkal,
- teríték helye GPS koordinátákkal,
- az elejtett vaddisznók várható száma,
- hajtástérkép.

1.2. A társas vadászat vezetésével a vadászatra jogosult csak olyan személyt bízhat meg, aki részt vett az Állategészségügyi Szolgálat által szervezett, az afrikai sertéspestissel kapcsolatos képzésen és ott sikeres vizsgát tett.

1.3. A vadászatra jogosult köteles gondoskodni arról, hogy az alkalmazásában álló hivatásos vadász – illetve több hivatásos vadász esetén közülük legalább egy - az Állategészségügyi Szolgálat által szervezett, az afrikai sertéspestissel kapcsolatos képzésen részt vegyen. A társas vadászat csak akkor tartható meg, ha azon végig jelen van az a hivatásos vadász, aki a képzésen részt vett, vagy az a képzésen részt vett egyéb személy, aki az ASP-re vonatkozó intézkedések betartásáért, betartatásáért felelős a vadászatra jogosulttól kapott megbízás alapján.

1.4. A társas vadászaton jelenlévő hivatásos vadász feladata, hogy az afrikai sertéspestissel kapcsolatos legfontosabb, a képzésen megtanult ismeretekről a társas vadászat minden résztvevőjét – beleértve a hajtókat is – tájékoztassa a vadászat megkezdése előtt. A társas vadászat minden résztvevőjének e tájékoztatás megtörténtét aláírásával kell igazolnia.

1.5. A társas vadászat valamennyi résztvevőjének e fejezetben foglalt járványügyi követelményeket maradéktalanul be kell tartania. A társas vadászon csak olyan személyek vehetnek részt, akik házisertést nem tartanak.

1.6. A hajtás során úgy kell eljárni, hogy annak iránya mindig a magas kockázatú területen belülré mutasson, elkerülve ezzel azt, hogy a vaddisznók a magas kockázatú területen kívülre meneküljenek. **A járási főállatorvos a járványügyi helyzet és terület adottságainak függvényében – a megyei vadászati hatóság és a tájegységi fővadász véleményének kikérése mellett – előírhatja a hajtott vadállomány villanypásztoros elhatárolását, terelését.**

1.7. A társas vadászat során törekedni kell arra, hogy a hajtási körbe bekerült vaddisznók közül a lehető legtöbb egyed lelövésre kerüljön, ezért a vadászok felállításánál ezt a szempontot kiemelten kell kezelni.

1.8. Minden vadászatra jogosult köteles a területén kialakítani egy olyan helyet, ahol a társas vadászon kilőtt vaddisznók zsigerelese történik. Ugyanitt kell kialakítani az ártalmatlanításra váró zsigerek gyűjtésnek és tárolásának feltételeit.

1.9. Amennyiben a társas vadászat során, akár élő állaton, akár zsigereles során felmerül az afrikai sertéspestis gyanúja, vagy elhullott vaddisznót találnak a résztvevők, a járási főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell.

1.10. A testek és a zsigerek szállításra csak a helyben használt gépjárművek használhatóak, amelyeket a használat után, a terület elhagyása előtt tisztítani és fertőtleníteni kell.

1.11. A vendégvadászok saját gépjárművel nem hajthatnak be a vadászterületre.

2. A társas vadászat gyakorlati végrehajtása során betartandó járványügyi követelmények

2.1. A kilőtt vaddisznó szállítása a kilövés helyéről a zsigereles helyére műanyag ponyván felemelve vagy csúsztatva (szánszerűen), vagy gépjárművel történjen. Gépjárművel történő szállítás esetén a platót műanyag fóliával kell védeni a szennyeződéstől. Zsigereles kizárólag a zsigereles helyen történhet.

2.2. A kilőtt vaddisznó megtalálási helyét, teríték és a zsigereles helyét fertőtleníteni kell, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel (<http://portal.nebih.gov.hu/afrikai-sertespestis>).

2.3. A zsigereles helyére csak a feladatot végző személyek léphetnek be. A zsigereles részére a vadászatra jogosultnak eszközöket és egyszer használatos védőruhát vagy ennek hiányában lemosható (fertőtleníthető) műanyag kötenyt kell biztosítani. A zsigereles során minden egyedből vérmintát és mandula mintát kell venni laboratóriumi vizsgálat céljára. Az egyszer használatos védőruhát használat után össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kell kezelni. A zsigereleshez használt eszközöket és kötenyt minden használat után fertőtleníteni kell és a következő használatig elzárva kell tárolni. A zsigerelest végző személyek a zsigereles helyét kézfertőtlenítést és lábbeli fertőtlenítést, vagy cserét követően hagyhatják el.

2.4. A zsigereket és a felhasználásra nem kerülő egyedeket az állati eredetű melléktermék feldolgozó üzem által biztosított konténerbe kell elhelyezni. A testeket és a zsigereket az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell lelocsolni. A konténer őrzéséről gondoskodni kell.

2.5. A testek felhasználásával és tárolásával, illetve - ha a virológiai vizsgálat eredménye nem negatív – az ártalmatlanítással és állami kártalanítással kapcsolatos szabályokat a határozat 3.5. és 3.7. pontja tartalmazza.

2.6. Amennyiben a felhasználásra szánt testek megfelelő szállítása, tárolása nem oldható meg, úgy azokat 1. kategóriájú állati eredetű melléktermékeknek kell tekinteni és mintavétel után ártalmatlanítani kell. E testek – mint megsemmisített termékek - után is állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat, Az állami kártalanítás alapja az állami kártalanítás alapja a kilőtt egyed zsigerek nélküli becsült tömegének és a 2016/2017. vadászati évi országos kilogrammonkénti átvételi ár átlagának szorzata, az 1 év alatti egyedek esetében az így kiszámított összeg duplája jár.

2.7. A társas vadászat során kilőtt olyan egyedek testéért, amelyeket a vadászatra jogosult hasznosítani nem tud, és ezért kerülnek ártalmatlanításra, a vadászatra jogosultnak állami kártalanítást kell fizetni a 2.6. pontban meghatározottak szerint.

2.8. A társas vadászatot követően társas vadászatban részt vevők ruházatát, kezét, lábbelijét az ember egészségére nem ártalmas textilbarát (aerosol) fertőtlenítőszerrel kell fertőtleníteni.

3. Ellenőrzés

3.1. Az illetékes járási főállatorvos szűrőpróbaszerűen ellenőrzi, hogy a fenti követelményeket az érintettek betartják-e. Ha a járási főállatorvos a fenti szabályok megsértését tapasztalja, akkor jelentést tesz a megyei főállatorvosnak. A megyei főállatorvos dönthet úgy, hogy a vadászatra jogosult által vadászati évben tervezett további társas vadászatokra nem ad engedélyt, illetve élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal sújthatja a vadászatra jogosultat.

Célzott ASP surveillance program vaddisznókban

1. Minden megyei kormányhivatalnak, amely illetékességi területén az ASP szempontjából magas kockázatú és/vagy közepes kockázatú területbe sorolt vadgazdálkodási egység található gondoskodnia kell arról, hogy **minden vadászati évben** (március 1-től következő év február 28-ig, szökőévben február 29-ig) minden

- vadászat során kilőtt egészséges
- és a jelen határozat szerinti diagnosztikai kilövés során kilőtt egészséges vaddisznó esetében megtörténjen a mintavétel.

2. A célzott surveillance program keretében a vadászat során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a mintavételről a vadászatra jogosultaknak kell gondoskodnia és a mintákat az illetékes megyei kormányhivatal által meghatározottak szerint kell leadnia. A vadászatra jogosultnak vagy képesített vadhúsvizsgálót, vagy hivatásos vadászt kell megbízni a mintavétellel. A **vadászatra jogosultnak törekednie kell arra, hogy amennyire lehetséges a vadászati év során folyamatos és egyenletes legyen a mintavétel.**

3. A célzott surveillance program keretében a jelen határozat szerinti diagnosztikai kilövés során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a kilövés és a mintavétel végrehajtásra aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek kell a mintavételt elvégeznie-

4. A mintavételhez szükséges eszközöket az illetékes megyei kormányhivatal biztosítja a vadászatra jogosultak számára. A mintákat a NÉBIH ÁDI legközelebbi telephelyére kell beküldeni, és ez a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet. A mintaküldés gyakorlati megvalósítása - a megyei kormányhivatal által a megye teljes területére meghatározott szempontok alapján - az illetékes járási hivatal feladata.

5. A mintavevőnek véralvadékot (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandula mintát kell vennie. **A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni! Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a mintának a mintavételtől számított 48 órán belül be kell érkeznie a vizsgálatot végző laboratóriumba.** A mintákat a mintavételt követően hűteni kell, de nem szabad lefagyasztani, mivel ez utóbbi a vérminta alakulatlanóságát eredményezheti. Minden egyes vaddisznó esetében mintavevőnek **mintaaazonosító lapot kell kitöltenie három példányban, az első (eredeti) példány kíséri a mintákat, egy példányt a kísérő iratot (megrendelőt) kitöltő állatorvos, míg az utolsó példányt a vadászara jogosult őrizi meg legalább két évig.** (A 2. és 3. példány lehet fénymásolat is lehet.) A mintaaazonosító lap minimális adattartalmát a 3. melléklet határozza meg.

6. A mintaaazonosító lap alapján a járási hivatal által kijelölt hatósági vagy szolgáltató állatorvos (az utóbbi esetén elsősorban az elhullott vaddisznókból történő mintavétellel megbízott szolgáltató állatorvos) - a NÉBIH honlapjáról is letölthető - minta kísérő iratot (megrendelőt) tölt ki, és ahhoz csatolja a mintaaazonosító lap/lapok első (eredeti) példányát/példányait. (Ha ugyanazon vadászatra jogosult egyszerre több állattól származó mintát is leadott, akkor elegendő egy kísérő iratot kitölteni, de mindegyik mintaaazonosító lapot csatolni kell.) Nem kell ASP és KSP esetében külön kísérő iratot kitölteni, egy kísérő irat elegendő. A kísérő iraton (megrendelőn) fel kell tüntetni, hogy „ASP/KSP célzott surveillance”.

7. A mintaküldő állatorvos felelőssége, hogy a vizsgáló intézet számára a *3. mellékletben* felsorolt adatok hiánytalanul rendelkezésre álljanak, valamint arról gondoskodni, hogy a minta késedelem nélkül a megyei kormányhivatal által kijelölt gyűjtőhelyek valamelyikén leadásra kerüljön. A mintaküldő állatorvos nem vehet át olyan vérmintát, amelyhez nincs mandula minta, továbbá megtagadhatja az olyan vérminta átvételét és beküldését, amely olyan mértékben hemolizált (egynemű, teljesen folyós, sötétvörös, lakkszerű, nem tartalmaz véralvadékokat), vagy egyéb anyaggal szennyezett, hogy intézeti vizsgálatra minden valószínűség szerint alkalmatlan lenne. Ezekben az esetekben a vadászatra jogosultnak intézkednie kell, hogy az alkalmatlan, illetve hiányos minta pótlására másik állatból mintavétel történjen.

*9. melléklet***Az állomány gyérítés és az egyenletes vizsgálati nyomás érdekében elrendelt diagnosztikai kilövés esetében a kilőtt egyedek után járó állami kártalanításra vonatkozó eljárás során alkalmazandó értékek**

I. Az ASP szempontjából magas kockázatú és a közepes kockázatú területen alkalmazandó értékek zsigereit testtömeg szerint:

1. malac (20 kg alatt) – 25.000 Ft
2. süldő (20-30 kg között) – 35.000 Ft
3. koca (50 kg fölött) – 60.000 Ft

II. Az ASP-vel fertőzött területen alkalmazandó értékek zsigereit testtömeg szerint:

1. malac (20 kg alatt) – 25.000 Ft
2. süldő (20-30 kg között) – 35.000 Ft
3. süldő (30-50 kg között) – 50.000 Ft
4. koca (50 kg fölött) – 60.000 Ft
5. kan (50 kg fölött) – 100.000 Ft

A Földművelésügyi Értesítőt a Szerkesztőbizottság közreműködésével az Agrárminisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Szinay Attila

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.

A Földművelésügyi Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/> honlapon érhető el.

Felelős kiadó: Dr. Szinay Attila
